

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

معاونت تحقیقات و فناوری

برنامه راهبردی معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی بم

۱۴۰۰-۱۴۰۵

نسخه بازنگری شده ۱۴۰۴

پیشگفتار

سازمان های بهداشتی امروزه تحت تأثیر تغییرات جغرافیایی، اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و تکنولوژیک پیرامون خود هستند. علاوه بر تحولات درونی، این سازمان ها تغییراتی را در منابع فیزیکی، مالی، انسانی و اطلاعاتی ایجاد کرده است. این روندهای متغیر پیرامونی و درونی، همیشہ با خود فرصت ها، تهدیدها، نقاط قوت و حوزه های بهبود یا نقاط ضعف جدیدی را برای مدیران و برنامه ریزان به همراه دارند. از سوی دیگر سازمان های بهداشتی درمانی با عنایت به محیط درونی و بیرونی خود بایستی دائماً در حال آفرینش و بازسازی باشند.

برنامه ریزی راهبردی، امروزه به عنوان یکی از کارآمدترین رویکردهای مدیریتی در سازمان ها بوده و راهی است برای کمک به سازمان ها و جوامع جهت روبرو شدن با تغییرات سریع و مدلی است برای شناخت و حل مهم ترین معضلات موجود، شناسایی نقاط قوت و ضعف سازمان، استفاده بهینه از فرصت ها و موقعیت ها و تسلط بر ضعف ها و تهدیدهایی که موجودیت سازمان را به خطر می اندازند. با در نظر گرفتن سیر تغییرات و تحولات عظیم در نظام سلامت که به عنوان چالشی عمومی بوده، داشتن رویکرد هوشمندانه و منطقی تعهد ارائه خدمات نظام سلامت را در پاسخگوئی مناسب و حرکت در جهت صحیح و کاربرد روش های نوین علمی را ضروری می سازد.

با توجه به ضرورت تدوین برنامه راهبردی به دلیل وجود عوامل مهمی از جمله تغییر و تحولات فناوری، اجتماعی و سیاسی، پیچیدگی محیط خارجی سازمان ها، ارتباط گسترده سازمان با محیط، گسترش اغلب برنامه ها و درازمدت بودن آنها، معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی بم با عنایت به اهمیت و جایگاه برنامه ریزی راهبردی، اقدام به تدوین برنامه راهبردی خود نموده است .

در پایان اعضای کمیته برنامه ریزی راهبردی معاونت بر خود لازم می دانند که از ریاست دانشگاه که با حمایت های ارزنده ایشان زمینه تکمیل برنامه فراهم گردید، قدردانی نمایند. همچنین از تمامی کارشناسان و کسانی که ما را در تدوین برنامه راهبردی معاونت صمیمانه همراهی کردند کمال سپاسگزاری را داریم. امیدواریم برنامه پیش رو بتواند زمینه ساز گامی موثر در راستای اهداف متعالی این دانشگاه باشد.

اعضاء کمیته برنامه راهبردی و عملیاتی معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی بم

فصل اول

اهمیت و بیان مفاهیم برنامه راهبردی

اهمیت و ضرورت برنامه ریزی راهبردی

برنامه ها مجموعه ایی از هدف ها، خط مشی ها، روش های انجام کار، دستورها، کارهای ویژه، گام هایی که باید برداشته شود، منابعی که باید به کار بسته شود، و دیگر عناصر لازم برای اجرای یک کنش شناخته شده و معلوم

هستند.

برنامه ریزی مهم ترین بخش از وظایف مدیریت می باشد که انجام گرفتن و اجرای آن باید با توجه به بقیه وظیفه های مدیریت یعنی سازماندهی، استخدام، هدایت و کنترل صورت گیرد. به عبارت دیگر برنامه ریزی به مدیران اجازه می دهد که منابع را به منظور نیل به اهداف، تلفیق و هماهنگ نمایند. بسیاری معتقدند که برنامه ریزی از اولویت اول در وظایف مدیران برخوردار است و نبود برنامه ریزی به ضایعات و عدم کارآیی منجر می شود و لذا برای به حداکثر رسانیدن نتایج یا منابع موجود باید برنامه ریزی مقدم بر عمل باشد.

برنامه ریزی فرایند مستمری است از تصمیمات سیستماتیک با در دست داشتن بهترین اطلاعات ممکن نسبت به آینده، ساماندهی منظم کوشش های لازم برای انجام این تصمیمات و سنجش و مقایسه نتایج بدست آمده با انتظارات از طریق فراگرد بازخورد.

به طور کلی برنامه ریزی فرآیندی است که مدیران به وسیله آن اقدامات آینده را طوری پیش بینی و تعیین می کنند که منجر به تحقق هدف های مطلوب گردد. برنامه ریزی همانند پلی زمان حال را به آینده مرتبط کرده و هدف اساسی آن تقلیل میزان قبول خطر نسبت به اتفاقات احتمالی و اتخاذ تدابیر هماهنگ برای دستیابی به موقعیت های سازمانی است و در نهایت برنامه ریزی به آن دسته از اقداماتی اطلاق می شود که مشتمل بر پیش بینی هدف ها و اقدامات لازم برای رویارویی با تغییرات و مواجه شدن با عوامل نامطمئن، از طریق تنظیم عملیات آینده است. هدف اصلی برنامه ریزی، تقلیل میزان قبول خطر نسبت به اتفاقات احتمالی و اتخاذ تدابیری هماهنگ برای دستیابی به موفقیت های سازمانی است.

یکی از انواع برنامه ریزی ها در علم مدیریت، برنامه ریزی راهبردی یا استراتژیک است که فرایندی است شامل مرور بر شرایط محیطی، نیازهای سازمان و ارباب رجوع، توانایی ها و نقاط ضعف سازمان، با هدف تصمیم گیری روی رسالت سازمانی، اهداف، راهبرد و در نهایت تهیه برنامه مبتنی بر اطلاعات کسب شده.

برنامه ریزی استراتژیک

برنامه استراتژیک شامل بستر یا چارچوبی است که برای عملی ساختن تفکر استراتژیک و هدایت عملیات برای حصول نتایج مشخص و برنامه ریزی شده، می باشد.

برنامه ریزی استراتژیک تلاشی است سازمان یافته و منظم برای اتخاذ تصمیمات بنیادی و انجام اقدامات اساسی که سرشت و سمت گیری فعالیت های یک سازمان با دیگر نهادها را در چارچوب قانونی شکل می دهد.

برنامه ریزی استراتژیک یک نوع بینش یا فلسفه برنامه ریزی برای حل مسائل و مشکلات سازمان در ارتباط با محیط بیرون و وسیله ای برای کسب موفقیت در آینده می باشد و در واقع فرآیندی است که ضمن آن اهداف و محور کلی فعالیت ها و مأموریت های سازمان در دراز مدت تعیین می شود و تشخیص اولویت ها و اقدامات اصلی برای نیل به اهداف سازمان نیز ضمن آن انجام می گیرد.

مزایای برنامه ریزی استراتژیک

۱. ارائه تحلیل علمی مناسب از محیط و مسائل و نیازها
۲. مشارکت افراد در تعیین اهداف و تحلیل درون سازمان
۳. توسعه همکاری بین واحدهای مختلف سازمان
۴. ایجاد تناسب بین فعالیت های سازمان و محیط بیرون
۵. مشخص کردن جهت گیری های آینده و هدایت سازمان
۶. ارائه مبنایی برای تصمیم گیری های آینده و هدایت سازمان
۷. ایجاد کنترل استراتژیک و تفکر استراتژیک .

مفاهیم و ادبیات مشترک برنامه ریزی استراتژیک

چشم انداز یا دورنما (Vision): چشم انداز یا دورنما که از این پس در برنامه پیش رو دورنما عنوان می‌گردد، تصویری از آینده است که در صورت تحقق اهداف و مقاصد سازمانی به آن دست خواهیم یافت. دورنما آرزویی روشن برای آینده، چالش برانگیز، معنی دار برای ذینفعان و مایه شوق و امید و کوتاه و به یاد ماندنی می باشد. اجزای دورنما شامل مقصود، توجیه و فایده است (نوشتن دورنما هنر دیدن چیزهای نادیدنی است. جاناتان سوئیت).

رسالت یا مأموریت (Mission): رسالت یا مأموریت که از این پس در برنامه پیش رو رسالت عنوان می‌گردد، بیانیه ای است که مشروعیت ایجاد، ادامه حیات و بقاء سازمان را تعیین می کند و به عبارتی مشخص کننده فلسفه وجودی سازمان و وجه متمایز آن سازمان از سایر سازمان ها می باشد. اجزاء اصلی رسالت، شامل اهداف، فعالیت و ارزش ها و فلسفه حاکم بر آن می باشد.

ارزش ها (Values): ارزش ها نحوه انجام رسالت را نشان می دهند و عواملی هستند که به رفتار سازمان جهت داده و توسعه و اجرای کلیه اقدامات و خط مشی ها را هدایت می کنند.

نقاط قوت (Strengths (S): به مجموعه مهارت ها، وظایف، عملکرد و منابع سازمانی اطلاق می شود که با تحلیل محیط داخلی به آن دست می‌یابیم و سازمان را در نیل به اهداف یاری می‌رساند.

نقاط ضعف (Weaknesses (W): به مجموعه ای از ضعف ها و کمبودهای موجود در ساختار و منابع درون سازمانی اطلاق می شود که در تحقق اهداف سازمان به عنوان مانع محسوب می گردند و می‌تواند در رابطه با معضلات مربوط به نیروی انسانی، کمبود منابع، مقررات و آئین نامه های داخلی مشکل ساز و دست و پاگیر باشد.

فرصت ها (Opportunities (O): به مجموعه نقاط و امکانات بالقوه در بیرون از سازمان اطلاق می‌شود و با شناسایی و بهره‌گیری از آنها توانمندی سازمانی افزایش یافته و امکان تحقق اهدافش بیش از پیش فراهم می‌گردد. با تحلیل و ارزیابی محیط خارجی می توان مجموعه نقاط، امکانات و منابع بالقوه خارج از سازمان را شناسایی و از آنها در جهت تحقق به اهداف سازمان بهره گیری نمود.

تهدیدها (T) Threats: به مجموعه عوامل موثر و مداخله گر خارج از سازمان اطلاق می شود که به عنوان عوامل مزاحم عمل نموده و مانع از اجرای برنامه ها و در نتیجه تحقق اهداف سازمان می شود.

راهبرد یا استراتژی (Strategy): تعیین آماج و هدف های دراز مدت در سازمان و تخصیص منابع مورد نیاز و آماده نمودن برنامه های فعالیتی مناسب جهت تحقق پذیری این آماج را استراتژی یا راهبرد تعریف می کنند.

الف - راهبرد SO : به راهبردهایی اطلاق می گردد که با استفاده از توانمندی های موجود سازمان، بهره گیری از فرصت ها را به حداکثر برساند.

ب - راهبرد WO : به راهبردهایی اطلاق می گردد که سازمان با بهره گیری از فرصت ها به کمبودها و ضعف های خود غلبه می نماید.

ج - راهبرد WT : به راهبردهایی اطلاق می شود که با هدف کاهش حتی الامکان نقاط ضعف و تهدیدها می باشد و توانمندی سازمان را برای غلبه بر ضعف ها و تبدیل تهدیدها به فرصت ها شامل می شود.

د - راهبرد ST : به راهبردهایی گفته می شود که با استفاده از توانمندی های موجود بر تهدیدهای خود غلبه نماید.

اهداف کلان (Objectives): اهداف غایی و نهایی سازمان هستند که در چارچوب رسالت سازمان می باشند و تغییرپذیری کمی نسبت به سایر اهداف در طول زمان دارند و قلمرو فعالیت های سازمان را نشان می دهند.

اهداف راهبردی (Strategic Objectives): اهدافی که مبتنی بر افق زمانی برنامه هستند و برگرفته از مسائل راهبردی مورد طرح در قلمرو برنامه ریزی می باشند و اشاره به مسائل ساختاری و محیطی سازمان دارند.

مقاصد (Targets): اهدافی هستند که از اهداف راهبردی حاصل و از نظر ویژگی دارای ۵ خصوصیت SMART (مشخص و اختصاصی بودن، قابل اندازه گیری، چالشی و دست یافتنی، مبتنی بر نتیجه و مرتبط با هدف راهبردی و دارای محدوده زمانی) می باشند. این اهداف معمولاً سالیانه و مبتنی بر سال مالی سازمان تدوین می گردند.

شاخص های سنجش و پایش عملکرد: شاخص هایی که برای اندازه گیری فعالیت ها و نتایج حاصل از تحقق اهداف به کار می روند و معمولاً در پنج طبقه شاخص های ورودی (Input) ، خروجی (Output) ، کارایی (Efficiency) ، نتیجه (Outcome) و کیفیت (Quality) می باشند.

فرآیند اجرایی و روش شناسی تدوین برنامه

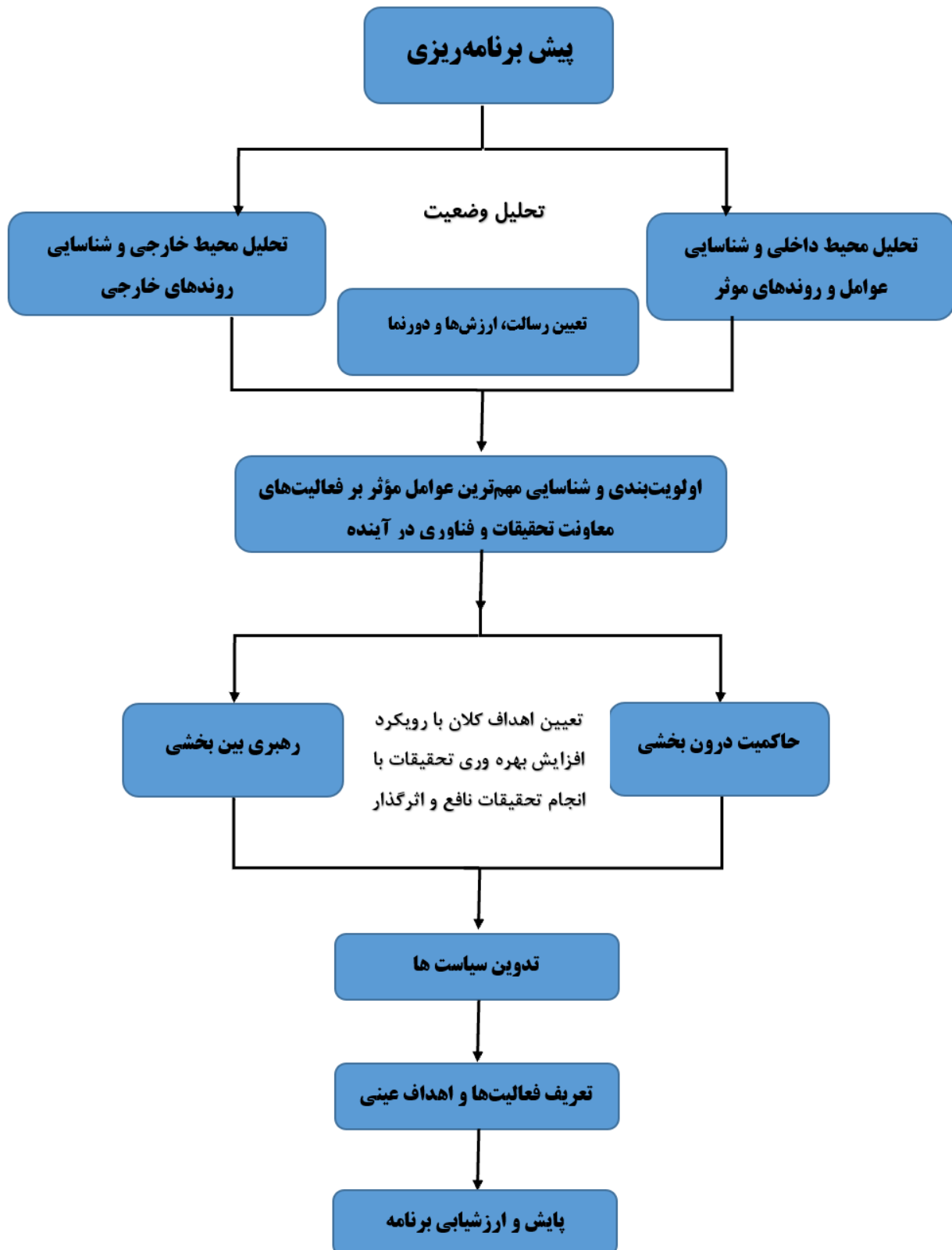
برنامه ریزی برای روش شناسی تدوین برنامه

پس از تشکیل تیم کمیته برنامه ریزی راهبردی معاونت دانشگاه، بررسی ها برای روش شناسی تدوین برنامه استراتژیک دانشگاه شروع گردید و طی چند روز با انجام مطالعات کتابخانه ای، مصاحبه با نخبگان و بررسی گزارشات اجرایی اسناد بالادستی مانند سند چشم انداز، برنامه های توسعه، نقشه جامع علمی سلامت، طرح عدالت و تعالی نظام سلامت و سند راهبردی افزایش بهره وری تحقیقات نظام سلامت نهایتاً طی چند جلسه گروه کاری متمرکز ساختار، فرایند و روش تدوین برنامه استراتژیک معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی بم با توجه به اهداف اولیه و انتظارات تعیین گردید.

مدل برنامه ریزی استراتژیک معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم

پزشکی بم

به منظور تدوین برنامه استراتژیک معاونت، پس از تشکیل کمیته برنامه راهبردی دانشگاه، اولین اقدام این کمیته انتخاب یک مدل و چارچوب برای تدوین برنامه استراتژیک بود. به همین منظور اعضای کمیته پس از بررسی و ارزیابی مدل های مختلف برنامه استراتژیک که در دنیا مطرح می باشند و در بخش های صنعت و بهداشت و درمان به وفور از آنها استفاده شده است، یک مدل اختصاصی برای معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی بم تدوین کردند که مورد تایید اعضای کمیته قرار گرفت. مراحل این مدل در شکل زیر نشان داده شده است.

فصل دوم

تحلیل اسناد بالادستی

بررسی اسناد بالادستی

یکی از عوامل اصلی برای موفقیت یک برنامه، هم راستایی برنامه با اسناد بالادستی مرتبط با آن حوزه می باشد. در برنامه استراتژیک معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی بـم نیز به منظور هم راستایی و هماهنگ بودن برنامه با اهداف کلان نظام سلامت کشور اسناد بالادستی مهم کشور مورد بررسی قرار گرفته و مهمترین نکات و بخش های مرتبط با حوزه علوم پزشکی از این اسناد استخراج گردید تا به عنوان اهدافی کلان پیش روی تیم برنامه ریزی استراتژیک، در تعیین اهداف این برنامه مورد توجه قرار گیرند.

سند چشم انداز بیست ساله کشور

با ارزیابی و تحلیل سیر تاریخی و توانمندی های کشور و با عنایت به تحولات کنونی جهان در تمامی ابعاد، با تدوین تصویر آینده ایران در افق ۲۳ ساله که تصویری شفاف، امید بخش و روشن از آنچه که می خواهیم به آن برسیم و تبیین روشنی از نیات استراتژیک، ارزش ها و اهداف عالی جامعه است، می توان اولویت ها، اهداف، جهت ها، ابزار و فرایندهای اجرائی را در بین تمامی اقشار جامعه، سازمان ها، ن هادها و مراکز علمی و دانشگاهی تعیین کرد.

در راستای تحقق این هدف، سند چشم انداز جمهوری اسلامی ایران تصویری از آینده ایران را به صورت شفاف، مطلوب و در عین حال واقعی، قابل اجرا و انعطاف پذیر و متناسب با نیازها و قابلیت های اصلی کشور، با توجه به آرمان ها و بهره گیری از منابع ملی و توانمندی های کشور نمایان میکند.

در چشم انداز بیست ساله ایران کشوری است توسعه یافته با جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه، با هویت اسلامی و انقلابی، الهام بخش در جهان اسلام و با تعامل سازنده و مؤثر در روابط بین الملل. ویژگی جامعه ایرانی در افق این چشم انداز:

برخوردار از دانش پیشرفته، توانا در تولید علم و فناوری، متکی بر سهم برتر منابع انسانی و سرمایه اجتماعی در تولید ملی دست یافته به جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه آسیای جنوب غربی (شامل آسیای میانه، قفقاز، خاورمیانه و کشورهای همسایه) با تاکید بر جنبش نرم افزاری و تولید علم، رشد پر شتاب و مستمر اقتصادی، ارتقاء نسبی سطح درآمد سرانه و رسیدن به اشتغال کامل.

در تهیه و تدوین برنامه راهبردی دانشگاه علوم پزشکی بم، این نکته مورد توجه قرار می گیرد که اهداف کلان باید متناسب با سیاست های توسعه و اهداف و الزامات چشم انداز، تنظیم و تعیین گردد و این سیاست ها و هدف ها به صورت کامل مراعات شود.

نقشه جامع علمی سلامت

وقتی محتوای این نقشه (شامل اولویت ها، سیاست ها، راهبردها، اقدامات و الزامات) مرور می شوند، مشخص است جهت گیری های کلی وجود دارد که برای بدست آوردن روح کلی حاکم بر نقشه، امکان پذیری ارجاع به آن ها و شفافیت برای اجرایی کردن مفاد نقشه در شش بند تحت عنوان «جهت گیری های کلی» تلخیص شده اند و در این قسمت ارایه می شوند. توضیح این که دو مورد نخست این جهت گیری های کلی، توجه به موضوع و مقصد حرکت دانشی کشور دارند. یعنی در واقع نشان می دهند که توسعه دانشی در بدو نخست برای تحقق جامعه سالم صورت می گیرد و در وهله بعد برای تحقق جایگاه چشم اندازی جمهوری اسلامی ایران در عرصه بین المللی و در افق بیست ساله است. دو مورد سوم و چهارم به تعریف مسیر ایده تا عمل می پردازد که بایستی همراه با صیانت از منابع و شفافیت انجام پذیرد. بالاخره جهت گیری های پنجم و ششم به سرمایه های انسانی و بستر توسعه دانشی کشور توجه خاص می نماید.

۱- اولویت دادن به علم و فناوری پاسخگو به نیازهای سلامت جامعه: شامل بسیج منابع برای توسعه علم و فناوری سلامت، سرمایه گذاری در برنامه های بلندمدت و برنامه هایی که نیاز جامعه را پاسخ می دهند ولی الزام تقاضای بالایی برای آنها وجود ندارند مانند توجه به پیشگیری و ارتقای سلامت بیماری ها، ایجاد و نقش آفرینی عناصر سیاست گذار، حمایت کننده، ارزیابی کننده و به روز رسان نقشه جامع علمی، پایش علوم و فناوری ها در سطح منطقه و جهانی، تخصیص منابع منطبق با اولویت های توسعه نظام سلامت و آمایش علم و فناوری به نحوی که جمهوری اسلامی ایران منطبق با چشم انداز دارای مردمی برخوردار از بالاترین سطح سلامت و دارای عادلانه ترین و توسعه یافته ترین نظام سلامت در منطقه باشد.

۲- حضور موثر در عرصه بین المللی: استانداردسازی فعالیت ها، ارتقای کیفیت و تحقق شاخص های هدف با تراز جهانی، همراه با تعامل بین المللی توأم با عزت و مصلحت به نحوی که کشور به کسب جایگاه های برتر جهانی

در آموزش علوم پزشکی، مرجعیت علمی، ارایه خدمات نوین سلامت و خلق ثروت از طریق صادرات محصولات سلامت نایل گردد.

۳- تکمیل چرخه نوآوری سلامت: کاهش تصدی گری دولت از طریق تقویت استقلال دانشگاه ها و مراکز پژوهشی (همراه با توسعه نظام اعتباربخشی، تخصیص بر مبنای عملکرد)، تمام وقت نمودن اعضای هیات علمی و سایر سرمایه های انسانی مسوول علم، فناوری و نوآوری، مشخص بودن ارتباط فعالیت ها با ارتقای سلامت آحاد مردم در نهادهای عمومی. توانمندسازی، تسهیل حضور بخش غیردولتی (از جمله اعتبار بخشی، سفارش و خرید خدمات شرکت های دانش بنیان)، سرمایه گذاری خطر پذیر، تصویب قوانین لازم، و مشارکت آنها در تولید و بهره برداری خردمندانه از دانش و فناوری های سلامت. تکمیل زنجیره ایده تا عمل با تعامل مناسب کلیه نهادهای نظام نوآوری سلامت کشور مانند شکل گیری شهر دانش سلامت، خوشه های علم و فناوری.

۴- صیانت از منابع، شفافیت و پاسخگویی: ایجاد رویکرد رقابتی بین مجریان و وجود شفافیت در بهره برداری از منابع ملی علم و فناوری. تقویت فرآیندهای نظارت بر بهره برداری هزینه - اثربخش و عادلانه از فناوری ها مانند ارایه سالانه فهرست اقلام وارداتی، انجام ارزیابی فناوری سلامت پیش از بهره برداری از کلیه فناوری ها، تقویت پژوهش های ثانویه، ترجمان دانش پژوهش های انجام شده و کنترل کیفیت طرح ها و ارزیابی اثرات و بازدهی اقتصادی - اجتماعی برنامه های آموزشی، پژوهشی و فناوری در کلان و به تفکیک و ارایه گزارش دوره ای آن به صورت عمومی.

۵- تحول نظام آموزش سلامت: تعالی سرمایه انسانی و حمایت از نخبگان و نوآوران به نحوی که ارایه خدمات سلامت توسط انسان هایی عالم، توانمند و کارآمد، پاسخگو به نیازهای سلامت جامعه، متخلق به اخلاق حرفه ای و اجتماعی متناسب با فرهنگ اسلامی - ایرانی و نوآور انجام گیرد.

۶- تبدیل گفتمان علمی به گفتمان مسلط جامعه: از طریق توسعه عمومی فرهنگ پژوهش در مردم، توجه به جایگاه علم و فناوری، جلب مشارکت مردم در تعیین اولویت ها، مشخص کردن انتظارات و کمک به بهره برداری از برنامه های علم و فناوری، کسب سواد سلامت، افزایش مهارت های ارتقای سلامت، بهره برداری از فناوری اطلاعات در سطح عمومی و وجود پیوست فرهنگی برای توسعه های علم و فناوری سلامت.

سیاست های کلی سلامت ابلاغ شده از سوی مقام معظم رهبری

- ۱- ارائه خدمات آموزشی، پژوهشی، بهداشتی، درمانی و توانبخشی سلامت مبتنی بر اصول و ارزش های انسانی- اسلامی و نهادینه سازی آن در جامعه.
- ۱-۱- ارتقاء نظام انتخاب، ارزشیابی و تعلیم و تربیت اساتید و دانشجویان و مدیران و تحول در محیط های علمی و دانشگاهی متناسب با ارزش های اسلامی، اخلاق پزشکی و آداب حرفه ای.
- ۲-۱- آگاه سازی مردم از حقوق و مسؤولیت های اجتماعی خود و استفاده از ظرفیت محیط های ارائه مراقبت های سلامت برای رشد معنویت و اخلاق اسلامی در جامعه.
- ۲- تحقق رویکرد سلامت همه جانبه و انسان سالم در همه قوانین، سیاست های اجرایی و مقررات با رعایت :
 - ۱-۲- اولویت پیشگیری بر درمان.
 - ۲-۲- روزآمد نمودن برنامه های بهداشتی و درمانی.
 - ۳-۲- کاهش مخاطرات و آلودگی های تهدید کننده سلامت مبتنی بر شواهد معتبر علمی.
 - ۴-۲- تهیه پیوست سلامت برای طرح های کلان توسعه ای.
 - ۵-۲- ارتقاء شاخص های سلامت برای دستیابی به جایگاه اول در منطقه آسیای جنوب غربی.
 - ۶-۲- اصلاح و تکمیل نظام های پایش، نظارت و ارزیابی برای صیانت قانونمند از حقوق مردم و بیماران و اجرای صحیح سیاست های کلی.
- ۳- ارتقاء سلامت روانی جامعه با ترویج سبک زندگی اسلامی - ایرانی، تحکیم بنیان خانواده، رفع موانع تنش آفرین در زندگی فردی و اجتماعی، ترویج آموزش های اخلاقی و معنوی و ارتقاء شاخص های سلامت روانی.
- ۴- ایجاد و تقویت زیرساخت های مورد نیاز برای تولید فرآورده ها و مواد اولیه دارویی، واکسن، محصولات زیستی و ملزومات و تجهیزات پزشکی دارای کیفیت و استاندارد بین المللی.
- ۵- ساماندهی تقاضا و ممانعت از تقاضای القائی و اجازه تجویز صرفاً بر اساس نظام سطح بندی و راهنماهای بالینی، طرح ژنریک و نظام دارویی ملی کشور و سیاست گذاری و نظارت کارآمد بر تولید، مصرف و واردات دارو، واکسن، محصولات زیستی و تجهیزات پزشکی با هدف حمایت از تولید داخلی و توسعه صادرات.

۶- تأمین امنیت غذایی و بهره‌مندی عادلانه آحاد مردم از سبد غذایی سالم، مطلوب و کافی، آب و هوای پاک، امکانات ورزشی همگانی و فرآورده‌های بهداشتی ایمن همراه با رعایت استانداردهای ملی و معیارهای منطقه‌ای و جهانی.

۷- تفکیک وظایف تولیت، تأمین مالی و تدارک خدمات در حوزه سلامت با هدف پاسخگویی، تحقق عدالت و ارائه خدمات درمانی مطلوب به مردم به شرح ذیل :

۱-۷- تولیت نظام سلامت شامل سیاست‌گذاری‌های اجرایی، برنامه‌ریزی‌های راهبردی، ارزشیابی و نظارت توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

۲-۷- مدیریت منابع سلامت از طریق نظام بیمه با محوریت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و همکاری سایر مراکز و نهادها.

۳-۷- تدارک خدمات توسط ارائه‌کنندگان خدمت در بخش‌های دولتی، عمومی و خصوصی.

۴-۷- هماهنگی و ساماندهی امور فوق مطابق ساز و کاری است که قانون تعیین خواهد کرد.

۸- افزایش و بهبود کیفیت و ایمنی خدمات و مراقبت‌های جامع و یکپارچه سلامت با محوریت عدالت و تأکید بر پاسخگویی، اطلاع‌رسانی شفاف، اثربخشی، کارایی و بهره‌وری در قالب شبکه بهداشتی و درمانی منطبق بر نظام سطح بندی و ارجاع از طریق:

۱-۸- ترویج تصمیم‌گیری و اقدام مبتنی بر یافته‌های متقن و علمی در مراقبت‌های سلامت، آموزش و خدمات با تدوین استانداردها و راهنماها، ارزیابی فناوری‌های سلامت، استقرار نظام سطح‌بندی با اولویت خدمات ارتقاء سلامت و پیشگیری و ادغام آن‌ها در نظام آموزش علوم پزشکی.

۲- ۸- افزایش کیفیت و ایمنی خدمات و مراقبت‌های سلامت با استقرار و ترویج نظام حاکمیت بالینی و تعیین استانداردها.

۳-۸- تدوین برنامه جامع مراقبتی، حمایتی برای جانبازان و جامعه معلولان کشور با هدف ارتقاء سلامت و توانمندسازی آنان.

۹- توسعه کمی و کیفی بیمه‌های بهداشتی و درمانی با هدف :

۱-۹- همگانی ساختن بیمه پایه درمان.

- ۹-۲- پوشش کامل نیازهای پایه درمان توسط بیمه‌ها برای آحاد جامعه و کاهش سهم مردم از هزینه‌های درمان تا آنجا که بیمار جز رنج بیماری، دغدغه و رنج دیگری نداشته باشد.
- ۹-۳- ارائه خدمات فراتر از بیمه پایه توسط بیمه تکمیلی در چارچوب دستورالعمل‌های قانونی و شفاف به گونه‌ای که کیفیت ارائه خدمات پایه درمانی همواره از مطلوبیت لازم برخوردار باشد.
- ۹-۴- تعیین بسته خدمات جامع بهداشتی و درمانی در سطح بیمه‌های پایه و تکمیلی توسط وزارت بهداشت و درمان و خرید آنها توسط نظام بیمه‌ای و نظارت مؤثر تولید بر اجرای دقیق بسته‌ها با حذف اقدامات زاید و هزینه‌های غیرضروری در چرخه معاینه، تشخیص بیماری تا درمان.
- ۹-۵- تقویت بازار رقابتی برای ارائه خدمات بیمه درمانی.
- ۹-۶- تدوین تعرفه خدمات و مراقبت‌های سلامت مبتنی بر شواهد و بر اساس ارزش افزوده با حق فنی واقعی یکسان برای بخش دولتی و غیردولتی.
- ۹-۷- اصلاح نظام پرداخت مبتنی بر کیفیت عملکرد، افزایش کارآیی، ایجاد درآمد عادلانه و ترغیب انگیزه‌های مثبت ارائه‌کنندگان خدمات و توجه خاص به فعالیت‌های ارتقاء سلامت و پیشگیری در مناطق محروم.
- ۱۰- تأمین منابع مالی پایدار در بخش سلامت با تأکید بر:
- ۱۰-۱- شفاف سازی قانونمند درآمدها، هزینه‌ها و فعالیت‌ها.
- ۱۰-۲- افزایش سهم سلامت، متناسب با ارتقاء کیفیت در ارائه خدمات بهداشتی و درمانی، از تولید ناخالص داخلی و بودجه عمومی دولت به نحوی که بالاتر از میانگین کشورهای منطقه باشد و اهداف سند چشم‌انداز تحقق یابد.
- ۱۰-۳- وضع عوارض بر محصولات و مواد و خدمات زیان‌آور سلامت.
- ۱۰-۴- پرداخت یارانه به بخش سلامت و هدفمندسازی یارانه‌های بهداشت و درمان با هدف تأمین عدالت و ارتقاء سلامت بویژه در مناطق غیربرخوردار و کمک اختصاصی به اقشار نیازمند و دهک‌های پایین درآمدی.
- ۱۱- افزایش آگاهی، مسئولیت‌پذیری، توانمندی و مشارکت ساختارمند و فعالانه فرد، خانواده و جامعه در تأمین، حفظ و ارتقاء سلامت با استفاده از ظرفیت نهادها و سازمان‌های فرهنگی، آموزشی و رسانه‌ای کشور تحت نظارت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.
- ۱۲- بازشناسی، تبیین، ترویج، توسعه و نهادینه نمودن طب سنتی ایران.

- ۱۲-۱- ترویج کشت گیاهان دارویی تحت نظر وزارت جهاد کشاورزی و حمایت از توسعه نوآوری‌های علمی و فنی در تولید و عرضه فرآورده‌های دارویی سنتی تحت نظر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.
- ۱۲-۲- استاندارد سازی و روزآمد کردن روش‌های تشخیصی و درمانی طب سنتی و فرآورده‌های مرتبط با آن.
- ۱۲-۳- تبادل تجربیات با سایر کشورها در زمینه طب سنتی.
- ۱۲-۴- نظارت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بر ارائه خدمات طب سنتی و داروهای گیاهی.
- ۱۲-۵- برقراری تعامل و تبادل منطقی میان طب سنتی و طب نوین برای هم‌افزایی تجربیات و روش‌های درمانی.
- ۱۲-۶- اصلاح سبک زندگی در عرصه تغذیه.
- ۱۳- توسعه کیفی و کمی نظام آموزش علوم پزشکی به صورت هدفمند، سلامت محور، مبتنی بر نیازهای جامعه، پاسخگو و عادلانه و با تربیت نیروی انسانی کارآمد، متعهد به اخلاق اسلامی حرفه‌ای و دارای مهارت و شایستگی‌های متناسب با نیازهای مناطق مختلف کشور.
- ۱۴- تحول راهبردی پژوهش علوم پزشکی با رویکرد نظام نوآوری و برنامه ریزی برای دستیابی به مرجعیت علمی در علوم، فنون و ارائه خدمات پزشکی و تبدیل ایران به قطب پزشکی منطقه آسیای جنوب غربی و جهان اسلام.

بسته های تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی

مأموریت آموزش عالی در حوزه سلامت

تأمین و تربیت منابع انسانی متعهد، متخصص، کارآمد و کارآفرین مبتنی بر نیازهای بومی و ملی از مجرای نظام آموزش ادغام یافته در نظام ارائه خدمات سلامت

چشم انداز آموزش عالی در حوزه سلامت

کسب مرجعیت علمی در حوزه علوم سلامت در منطقه در افق ۱۴۰۴

بینش ها و ارزش های حوزه آموزش عالی سلامت

- رعایت و ترویج ارزش های اسلامی و معنوی و اخلاق پزشکی با تکیه بر حفظ کرامت انسانی و نقش محوری

نیروی انسانی در تمامی ابعاد

- رعایت عدالت در کلیه شئونات آموزش عالی در حوزه سلامت

- اهتمام به رعایت اخلاق حرفه ای در سطوح مختلف مدیریتی، اجرایی و اداری
- تفکر راهبردی در حل مسائل مطرح در حوزه آموزش عالی سلامت
- شفافیت در پاسخگویی در قبال جامعه، اعضای هیئت علمی، دانشجویان و کارکنان
- حفظ و رعایت مالکیت فکری در کلیه سطوح حوزه آموزش عالی سلامت
- تأکید بر کیفیت و به روز رسانی امکانات در کلیه سطوح آموزش عالی در حوزه سلامت
- ارتقای روحیه کار گروهی در تمامی سطوح ستادی و محیطی

سیاست ها و جهت گیری های کلی

- نهادینه سازی رویکرد آموزش پاسخگو در نظام سلامت
- گسترش عدالت در آموزش عالی سلامت
- توسعه دانش های نوین با تاکید بر حیطه های میان رشته ای و تمرکز بر علوم و فناوری های نوین
- حضور در عرصه های آموزشی منطقه ای و جهانی
- شبکه سازی در نظام آموزش عالی سلامت
- ساماندهی بیمارستان ها و مراکز آموزشی درمانی
- نهادینه سازی اخلاق حرفه ای و مهارت های ارتباطی
- بهره مندی از فناوری های نوین در آموزش عالی سلامت
- ارتقای منابع انسانی بخش آموزش عالی سلامت
- تمرکز زدایی در نظام آموزش عالی سلامت
- خلق ثروت دانش بنیان در عرصه آموزش عالی سلامت
- تولید و بومی سازی شواهد معتبر علمی برای ارتقای آموزش عالی سلامت (آموزش پژوهی)

اهداف کلی و کمی بخش سلامت در برنامه ی توسعه ی کشور

فصل بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در برنامه ی ششم با تأکید بر اجرای سیاست های کلی سلامت، ابلاغی مقام معظم رهبری و به منظور تسهیل در ایفای نقش تولیت سلامت در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه شده است. این سند مشتمل بر مهمترین اهداف کلی و کمی حیطه های کارکردی بخش سلامت است که در راستای تحقق اسناد بالادستی، خصوصاً سند چشم انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴ و سیاست های کلی سلامت و بر اساس نظر معاونت های ذیربط تهیه گردیده است.

۱. افزایش امید به زندگی
۲. کاهش بار بیماری های غیرواگیر و عوامل خطر
۳. ارتقای شاخص توسعه کودکان
۴. دسترسی به سبد مطلوب غذایی
۵. حفاظت مالی
۶. پوشش فراگیر در دسترسی عادلانه به خدمات درمانی با کیفیت
۷. خوداتکایی در زمینه تولید مواد و فرآورده های دارویی، واکسن، محصولات زیستی، ملزومات و تجهیزات پزشکی دارای کیفیت و استاندارد معتبر
۸. سلامت باروری و فرزندآوری
۹. ادغام خدمات درمانی تأیید شده ی طب سنتی در نظام ارائه خدمات سلامت
۱۰. توسعه آموزش علوم پزشکی برای پاسخ به نیازهای نظام سلامت
۱۱. دستیابی به مرجعیت علمی در حیطه های دانش علوم پزشکی در منطقه
۱۲. ظرفیت سازی منابع انسانی در حوزه پژوهش های سلامت
۱۳. ارتقای کیفی تحقیقات سلامت
۱۴. ارتقا کیفیت و تامین شایسته معیشت دانشجویان
۱۵. توسعه و تعمیق فرهنگ اسلامی ایرانی در دانشگاه ها
۱۶. افزایش بهره وری کل عوامل سلامت

طرح عدالت و تعالی سلامت

هدف کلی طرح:

توسعه عدالت و تعالی در نظام سلامت کشور

اهداف ویژه طرح:

- توسعه عدالت آموزشی، درمانی، پژوهشی
- توزیع عادلانه و متوازن نیروی انسانی
- تقویت نظام بیمه پایه سلامت
- تقویت و ارتقای کمی و کیفی پژوهش های کاربردی مبتنی بر نیاز مردم
- تامین منابع پایدار
- اصلاح و باز مهندسی ساختار وزارت بهداشت و دانشگاه های علوم پزشکی برای پاسخ گویی مؤثر به نیازهای جامعه
- اجتماعی کردن سلامت با تقویت نقش مردم، همکاری و هماهنگی تمامی نهادها و سازمان های دخیل در سلامت
- استفاده حداکثری از ظرفیت خیرین سلامت
- توجه ویژه به طب ایرانی، سنتی و مکمل
- حرکت به سمت خودکفایی کشور در تأمین دارو، واکسن، ملزومات و تجهیزات پزشکی
- حمایت از شرکت های دانش بنیان
- تقویت، بازسازی و نوسازی اورژانس پیش بیمارستانی
- افزایش بهره وری خدمات در نظام سلامت
- تغییر رویکرد نظام سلامت از درمان محوری به پیشگیری محوری
- تقویت، بازآرایی و گسترش نظام شبکه سلامت کشور
- هوشمندسازی و یکپارچه سازی نظام ارائه خدمات سلامت
- ارتقای سواد سلامت جامعه در راستای افزایش خودمراقبتی فعال

- اصلاح سبک زندگی
- محرومیت زدایی
- اجرای نظام پزشک خانواده
- پیشگیری و مبارزه با فساد و تعارض منافع
- کاهش خدمات کاذب و القایی در نظام سلامت

فصل سوم

تحلیل محیط داخلی و خارجی

تحلیل محیط داخلی و خارجی معاونت تحقیقات و فناوری

در این فصل، به منظور شناسایی عوامل داخلی و خارجی تاثیر گذار بر عملکرد معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی بـم، کمیته برنامه ریزی راهبردی نقاط قوت، ضعف، فرصت ها و تهدیدهای پیش روی معاونت را از طریق برگزاری جلسات و نشست های تخصصی با مسئولین واحدهای تابعه شناسایی و سپس با طراحی پرسشنامه و انجام یک مرحله دلفی مهمترین این عوامل استخراج گردیدند که در زیر هر یک از این عوامل به تفکیک آورده شده است.

تحلیل محیط داخلی (Internal Environment Analysis)

نقاط قوت (Strengths)

- S1:** بهره مندی از اعضای هیأت علمی پژوهشی و کارشناسان جوان
- S2:** تعهد و عزم مجموعه مدیریت دانشگاه مبنی بر ارتقاء علمی پژوهشی و تولید علم و فن آوری
- S3:** توجه ویژه معاونت به توانمند سازی اعضای هیأت علمی، کارکنان و دانشجویان در زمینه های پژوهشی
- S4:** سهولت دسترسی به منابع علمی الکترونیک و چاپی داخلی و منابع خارجی.
- S5:** وجود سیاست های تشویقی و حمایتی از پژوهشگران و فناوران.
- S6:** موافقت قطعی مرکز رشد فناوری سلامت دانشگاه
- S7:** موافقت اصولی مرکز تحقیقات بیماری های غیرواگیر دانشگاه
- S8:** راه اندازی آزمایشگاه جامع تحقیقات دانشگاه

نقاط ضعف (Weakness)

- W1:** نبود فضاهای مناسب برای مرکز تحقیقات، مرکز رشد، آزمایشگاه تحقیقات و اتاق منابع الکترونیک
- W2:** نبود مجلات علمی پژوهشی در سطح دانشگاه
- W3:** کم بودن فعالیت های پژوهشی اعضای هیأت علمی بالینی و رتبه پایین در سامانه علم سنجی
- W4:** عدم اثربخشی اطلاع رسانی فعالیت های انجام شده معاونت

- W5:** کم بودن فعالیت های پژوهشی دانشجویان
- W6:** بالا بودن حجم فعالیت های درمانی و آموزشی اعضای هیئت علمی
- W7:** جذب ناکافی اعتبار از منابع خارج دانشگاه
- W8:** کمبود کتب علمی به روز در کتابخانه مرکزی و دانشکده ها و بیمارستان
- W9:** پایین بودن سطح آگاهی پژوهشگران در خصوص هنجارها و استانداردهای اخلاق در پژوهش
- W10:** پایین بودن سطح آگاهی اعضای هیات علمی، دانشجویان و کارکنان در خصوص حوزه فناوری سلامت

تحلیل محیط خارجی (External Environment Analysis)

فرصت ها (Opportunities):

- O1:** پتانسیل برقراری ارتباط با بخش صنعت و سایر سازمان های موجود در منطقه
- O2:** وجود مراکز علمی تحقیقاتی و قطب های صنعتی متعدد در استان
- O3:** وجود فرصت های فراوان پژوهشی در زمینه های بهداشتی، درمانی و آموزشی در منطقه
- O4:** موقعیت جغرافیایی دانشگاه و قرارگیری فی ما بین دانشگاه های منطقه هشت
- O5:** وجود اعتبارات پژوهشی در سایر سازمان ها
- O6:** وجود صندوق حمایت از پژوهشگران کشور و معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری
- O7:** وجود کتابخانه های الکترونیک در کشور

تهدیدها (Threats)

- T1:** کافی نبودن و عدم تخصیص به موقع اعتبارات پژوهشی به دانشگاه
- T2:** ارتباط ضعیف واحدهای پژوهش سازمان های دولتی و مراکز تحقیقاتی در سطح استان
- T3:** عدم توجه سایر سازمان ها به حوزه های تحقیقات و فناوری دانشگاه ها
- T4:** حمایت ناکافی از فناوری و شرکت ها و واحدهای فناور
- T5:** نامشخص بودن نیازهای تحقیقاتی در سایر سازمان ها

T6: وجود مجلات نامعتبر و موسسات یغماگر در حوزه پژوهش

T7: کم توجهی مسئولین سازمان ها به نتایج پژوهش ها در سیاست گذاری و تصمیم سازی

تجزیه و تحلیل عوامل داخلی و خارجی

در این بخش با برگزاری نشست مسئولین و خبرگان معاونت، میزان ضریب و رتبه هر یک از عوامل داخلی و خارجی مشخص گردید و اطلاعات حاصل از این قسمت برای شناسایی جایگاه معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی بـم در ماتریس SWOT مورد استفاده قرار گرفت.

منظور از ضریب، میزان اهمیت هر یک از عوامل برای معاونت می باشد و دامنه عددی بین یک (بی اهمیت) تا صد (بسیار مهم) را شامل می شود. لازم به ذکر است که مجموع ضرایب هر یک از جداول (عوامل داخلی و عوامل خارجی) باید ۱۰۰ باشد. منظور از رتبه نیز، میزان واکنش معاونت نسبت به هر یک از عوامل می باشد. به این معنی که در عوامل داخلی تا چه میزان، وضعیت فعلی سازمان پاسخگوی هر عامل است و در عوامل خارجی تا چه میزان، سازمان توانایی مقابله با تهدید یا استفاده از فرصت را دارد. رتبه، عددی بین صفر (واکنش ضعیف) تا چهار (واکنش عالی) می باشد. نمره، از حاصل ضرب دو عدد ضریب و رتبه بدست می آید.

عوامل داخلی: نقاط قوت و ضعف

ماتریس نمره دهی عوامل داخلی			
نقاط قوت	ضریب	رتبه	نمره
۱. بهره مندی از اعضای هیأت علمی پژوهشی و کارشناسان جوان	۵	۳	۱۵
۲. تعهد و عزم مجموعه مدیریت دانشگاه مبنی بر ارتقاء علمی پژوهشی و تولید علم و فن آوری	۶	۳	۱۸
۳. توجه ویژه معاونت به توانمند سازی اعضای هیأت علمی، کارکنان و دانشجویان در زمینه های پژوهشی	۵	۴	۲۰
۴. سهولت دسترسی به منابع علمی الکترونیک و چاپی داخلی و منابع خارجی.	۴	۳	۱۲
۵. وجود سیاست های تشویقی و حمایتی از پژوهشگران و فناوران	۵	۳	۱۵
۶. موافقت قطعی مرکز رشد فناوری سلامت دانشگاه	۷	۳	۲۱
۷. موافقت اصولی مرکز تحقیقات بیماری های غیرواگیر دانشگاه	۷	۳	۲۱
۸. راه اندازی آزمایشگاه جامع تحقیقات دانشگاه	۴	۴	۱۶
نقاط ضعف	ضریب	رتبه	نمره

۱۰	۲	۵	۱. نبود فضاهای مناسب برای مرکز تحقیقات، مرکز رشد، آزمایشگاه تحقیقات و اتاق منابع الکترونیک
۱۲	۲	۶	۲. نبود مجلات علمی پژوهشی در سطح دانشگاه
۱۲	۲	۶	۳. کم بودن فعالیت های پژوهشی اعضای هیات علمی بالینی و رتبه پایین در سامانه علم سنجی
۱۲	۲	۶	۴. عدم اثربخشی اطلاع رسانی فعالیت های انجام شده معاونت
۱۸	۳	۶	۵. کم بودن فعالیت های پژوهشی دانشجویان
۱۲	۲	۶	۶. بالا بودن حجم فعالیت های درمانی و آموزشی اعضای هیئت علمی
۱۰	۲	۵	۷. جذب ناکافی اعتبار از منابع خارج دانشگاه
۱۸	۳	۶	۸. کمبود کتب علمی به روز در کتابخانه مرکزی و دانشکده ها و بیمارستان
۱۲	۲	۶	۹. پایین بودن سطح آگاهی پژوهشگران در خصوص هنجارها و استانداردهای اخلاق در پژوهش
۱۰	۲	۵	۱۰. پایین بودن سطح آگاهی اعضای هیات علمی، دانشجویان و کارکنان در خصوص حوزه فناری سلامت
۲۵۴	-	۱۰۰	جمع

عوامل خارجی: فرصت ها و تهدیدات

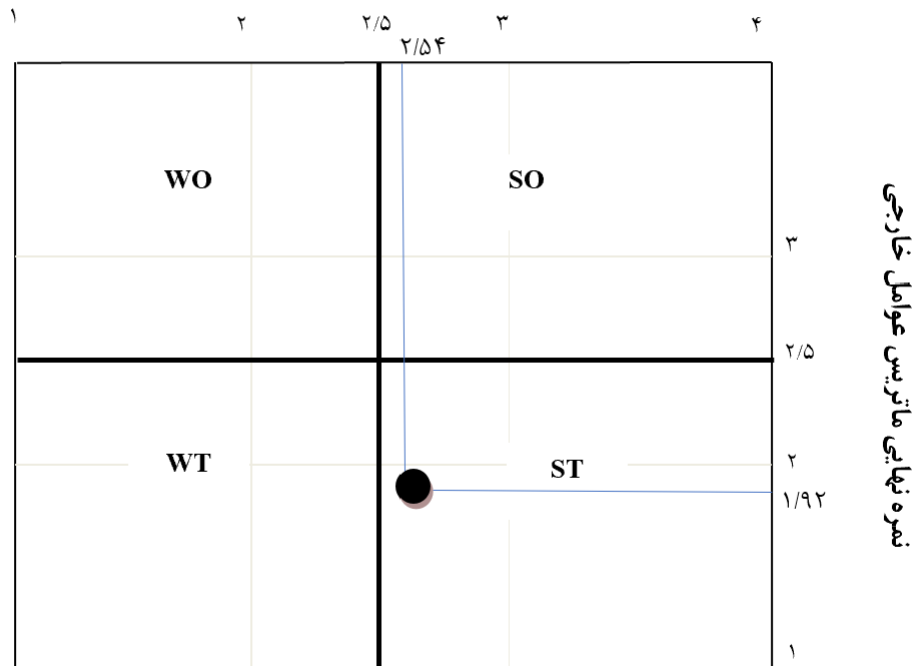
ماتریس نمره دهی عوامل خارجی			
نمره	رتبه	ضریب	فرصت ها
۱۶	۲	۸	۱. پتانسیل برقراری ارتباط با بخش صنعت و سایر سازمان های موجود در منطقه
۱۸	۳	۶	۲. وجود مراکز علمی تحقیقاتی و قطب های صنعتی متعدد در استان
۱۴	۲	۷	۳. وجود فرصت های فراوان پژوهشی در زمینه های بهداشتی، درمانی و آموزشی در منطقه
۱۲	۲	۶	۴. موقعیت جغرافیایی دانشگاه و قرارگیری فی ما بین دانشگاه های منطقه هشت
۱۲	۲	۶	۵. وجود اعتبارات پژوهشی در سایر سازمان ها
۲۴	۳	۸	۶. وجود صندوق حمایت از پژوهشگران کشور و معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری

۱۸	۳	۶	۷. وجود کتابخانه های الکترونیک در کشور
نمره	رتبه	ضریب	تهدیدات
۱۰	۲	۱۰	۱. کافی نبودن و عدم تخصیص به موقع اعتبارات پژوهشی به دانشگاه
۱۴	۲	۷	۲. ارتباط ضعیف واحدهای پژوهش سازمان های دولتی و مراکز تحقیقاتی در سطح استان
۲۰	۲	۱۰	۳. عدم حمایت مالی وزارت بهداشت از مقالات و طرح های تحقیقاتی
۸	۱	۸	۴. حمایت ناکافی از فناوری و شرکت ها و واحدهای فناور
۶	۱	۶	۵. نامشخص بودن نیازهای تحقیقاتی در سایر سازمان ها
۱۰	۲	۵	۶. وجود مجلات نامعتبر و موسسات یغماگر در حوزه پژوهش
۱۰	۱	۱۰	۷. کم توجهی مسئولین سازمان ها به نتایج پژوهش ها در سیاست گذاری و تصمیم سازی
۱۹۲	-	۱۰۰	جمع

جایگاه راهبردی معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی بم

با بازنگری و بررسی مجدد نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید و تعیین رتبه و ضرایب آن ها، معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی بم در موقعیت ST قرار گرفته است و می بایست این دانشگاه با توجه به نقاط قوت موجود خود و با بکارگیری راهبردها و استراتژی های مناسب اثرات تهدیدات را کاهش و نسبت به بهبود نقاط ضعف خود اقدام نماید.

نمره نهایی ماتریس عوامل داخلی

نمودار موقعیت راهبردی معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه بر اساس ماتریس نمره دهی SWOT

فصل چهارم

بیانیه ها

بیانیه های رسالت، دورنما و ارزش ها

بیانیه رسالت (Mission Statement)

رسالت معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی بـم ارائه خدمات آموزشی در حوزه پژوهش و فناوری، افزایش تولیدات علمی و پژوهشی محصول محور، بهبود دسترسی به منابع علمی به روز، آموزش و تربیت نیروی متخصص در زمینه پژوهش در علوم پزشکی و فناوری سلامت و تامین امکانات ساختاری به منظور ارتقا کمیت و کیفیت فعالیت های پژوهشی و فناوری در راستای اهداف چشم انداز ۲۰ ساله و با محوریت طرح عدالت و تعالی نظام سلامت و رعایت ارزش های اخلاقی و اسلامی می باشد.

بیانیه دورنما (Vision Statement)

معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی بـم بر آن است که با استفاده بهینه از منابع موجود و با اتکا به توانایی ها و نقاط قوت خود از طریق ارتقای مستمر کیفیت فعالیت های پژوهشی و فناورانه به عنوان معاونت تحقیقات و فناوری برتر در پنج سال آینده، در بین دانشگاه های علوم پزشکی همتراز قرار گیرد.

بیانیه ارزش ها (Values Statement)

معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی بـم با رعایت اصول و ارزش های فردی، گروهی و سازمانی شامل ارج نهادن به کرامت های انسانی و اخلاق پزشکی، وجدان کاری و اخلاق حرفه ای، تکریم ارباب رجوع و جلب رضایت خدمت گیرندگان، حفظ و ارتقای منزلت اعضای هیأت علمی، کارکنان و دانشجویان، استقرار نظام شایسته سالاری، استقرار فرهنگ کار گروهی، گسترش روحیه و فرهنگ مسئولیت پذیری، مهرورزی و پاسخگویی و با رعایت اصل عدالت اجتماعی و توجه به عرف رایج در منطقه، مشتریان درون و

برون سازمانی را به بهره‌گیری از کلیه امکانات موجود سوق داده و در راستای تحقق رسالت و دورنما گام بر می‌دارد.

مهمترین ارزش‌های معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی بم در چارچوب رسالت و فعالیت‌های دانشگاه عبارتند از:

- تأکید بر رویکرد مبتنی بر ارزش‌ها و شئون اسلامی
- اهتمام جدی در جهت برقراری اصل عدالت محوری در ارائه خدمات به مشتریان داخلی و خارجی
- حفظ کرامت انسانی و رازداری
- تصمیم‌گیری مبتنی بر شواهد و مدیریت علمی فعالیت‌ها
- حفظ شان و منزلت هیئت علمی، دانشجویان و کارکنان
- استفاده از دیدگاه اساتید در تصمیم‌گیری‌های کلان
- گسترش فرهنگ رعایت اخلاق در پژوهش

فصل پنجم

اهداف کلان (Goal) ،
استراتژی ها و
اهداف عینی (Objective)

اهداف کلان (Goal) استراتژی ها (Strategy) و اهداف عینی

(Objective) معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی بم

اهداف کلان معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی بم (Goals)

G₁: ارتقاء کمی و کیفی شاخص های حوزه تحقیقات دانشگاه

G₂: توسعه کمی و کیفی شاخص های حوزه فناوری سلامت

G₃: ارتقاء کمی و کیفی کتب، نشریات و تولیدات علمی دانشگاه

G₄: توانمندسازی نیروی انسانی و ترویج استانداردها و هنجارهای اخلاق در پژوهش و فناوری

استراتژی های معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی بم (Strategy)

- توسعه و بهبود فضا، امکانات و تجهیزات مرتبط با حوزه تحقیقات و فناوری
- هدفمند سازی تحقیقات و توسعه تحقیقات مبتنی بر نیازهای جامعه
- به روز رسانی کتب علمی و افزایش دسترسی به منابع علمی و راه اندازی مجله دانشگاه
- توسعه و حمایت ویژه از پژوهش های فناورانه کاربردی و مورد نیاز جامعه
- جذب هیئت علمی پژوهشی و کارشناسان خبره مورد نیاز در رشته های مختلف
- توانمندسازی اعضای هیات علمی، دانشجویان و پژوهشگران در حوزه پژوهش و فناوری با رویکرد اخلاق

در پژوهش و فناوری

اهداف عینی معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی بم (Objective)

❖ توسعه و بهبود فضا، امکانات و تجهیزات مرتبط با حوزه تحقیقات و فناوری

- بازپیرایی، راه اندازی و تجهیز ساختمان جدید مرکز تحقیقات دانشگاه
- بازپیرایی، راه اندازی و تجهیز ساختمان جدید مرکز رشد فناوری سلامت دانشگاه
- بازپیرایی، راه اندازی و تجهیز ساختمان جدید آزمایشگاه جامع تحقیقات
- بازپیرایی، راه اندازی و تجهیز کتابخانه مرکزی دانشگاه
- بازپیرایی، راه اندازی و تجهیز ساختمان جدید معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه
- راه اندازی مراکز رشد قمر

❖ هدفمند سازی تحقیقات و توسعه تحقیقات مبتنی بر نیازهای جامعه

- حمایت بیشتر از انجام تحقیقات کاربردی در راستای اولویت های پژوهشی
- اجرای طرح های تحقیقاتی مشترک با سایر معاونت های دانشگاه، سازمان ها و نهادهای خارج از دانشگاه بر اساس اولویت های پژوهشی آنها
- توسعه و حمایت از دفاتر تحقیقات دانشجویی
- حمایت از تحقیقات مشترک با سایر پژوهشگران داخلی و بین المللی

- تدوین لاین های تحقیقاتی مرکز تحقیقات دانشگاه مبتنی بر نیازهای منطقه
- فعال سازی کلیه واحدها و بخش های آزمایشگاه جامع تحقیقات دانشگاه
- راه اندازی مرکز تحقیقات و نگهداری حیوانات آزمایشگاهی دانشگاه

❖ به روز رسانی کتب علمی و افزایش دسترسی به منابع علمی و راه اندازی مجله دانشگاه

- افزایش دسترسی به بانک های اطلاعاتی تخصصی در تمام رشته ها و زمینه های علمی مورد نیاز دانشگاه
- گسترش و ارتقا کتابخانه مرکزی و کتابخانه های دانشکده ها
- راه اندازی کتابخانه دیجیتال به منظور افزایش بهره وری از منابع علمی
- حمایت مالی دانشگاه از چاپ کتب معتبر
- بسترسازی در جهت راه اندازی یک مجله علمی پژوهشی مختص دانشگاه

❖ توسعه و حمایت ویژه از پژوهش های فناورانه کاربردی و مورد نیاز جامعه

- حمایت ویژه از انجام تحقیقات بنیادی مرتبط با فناوری های نوین و بروندهای فناورانه
- تلاش در جهت سهامداری و عاملیت در صندوق های پژوهش و فناوری مورد تایید وزارت متبوع
- افزایش واحدهای فناور مستقر در مرکز رشد

• ارتباط با صنعت

❖ جذب هیئت علمی پژوهشی و کارشناسان خبره مورد نیاز در رشته های مختلف

- جذب هیات علمی پژوهشی مورد نیاز مرکز تحقیقات
- جذب کارشناس خبره مورد نیاز مرکز تحقیقات
- جذب کارشناس خبره مورد نیاز معاونت تحقیقات و فناوری

❖ توانمندسازی اعضای هیات علمی، دانشجویان و پژوهشگران در حوزه پژوهش و فناوری با رویکرد اخلاق

در پژوهش و فناوری

- برگزاری کارگاه های توانمندسازی اعضای هیات علمی، دانشجویان و پژوهشگران در زمینه تحقیقات
- برگزاری کارگاه های توانمندسازی اعضای هیات علمی، دانشجویان و پژوهشگران در زمینه فناوری
- برگزاری کارگاه های توانمندسازی اعضای هیات علمی، دانشجویان و پژوهشگران در زمینه اخلاق در پژوهش

و فناوری

- برگزاری کنگره های دانشگاهی، منطقه ای و ملی در زمینه تحقیقات و فناوری

پایش و ارزشیابی

موفقیت اجرای هر مداخله مشروط به وجود برنامه مدون پایش و ارزشیابی است بدون وجود نظارت و کنترل با پایش برنامه، پیشرفت و انحراف آن معلوم نمی‌گردد، لذا هم زمان با انجام فعالیت‌ها بایستی این امر بسیار مهم نیز انجام شود. اما چگونگی اجرای برنامه:

الف: پایش

پایش بایستی به صورت ماهانه یا حداقل فصلی و توسط مدیران و کارشناسان ستادی انجام شود. ابزار پایش و نظارت: این ابزار برگرفته از فعالیت‌ها و معیارهایی است که می‌تواند فعالیت‌های داخل هر برنامه را چک و کنترل نماید. ابزار عمدتاً به صورت فرم‌هایی است که فعالیت‌ها و شاخص‌های مربوطه در آن درج شده و به صورت پرسشنامه یا چک لیست در اختیار ناظر قرار می‌گیرد. ناظر با مراجعه به مسئول اجرایی برنامه از چگونگی اجرای فعالیت‌ها به صورت پرسش و پاسخ (مصاحبه) و یا صرفاً پرسش کردن و تیک زدن داخل فرم چک لیست وضعیت اجرای برنامه را پایش می‌کند. پس از اتمام کار جمع بندی نتایج و تحلیل کارشناسی خود را به صورت گزارش به مدیر ستادی ارائه می‌کند. مدیریت مربوطه پس از بررسی گزارش و اعمال نظرات اصلاحی خود بازخورد آن را به مدیر اجرایی اعلام خواهد نمود. در بازخورد به وضعیت اجرای برنامه از نظر پیشرفت، عدم پیشرفت و یا احیاناً انحراف در برنامه اشاره خواهد شد. گزارشات می‌توانند به صورت موردی، فصلی یا سالیانه باشند.

ب: ارزشیابی

ارزیابی اثربخش مستلزم تدوین انواع شاخص‌های عملکردی بر اساس عناوین برنامه (شاخص‌های کارآیی، شاخص‌های خروجی، شاخص‌های پیامد، شاخص‌های اثربخشی و کیفیت) می‌باشد و همچنین بایستی توالی اندازه

گیری شاخص ها بر اساس دوره ارزیابی تعیین گردد. محور ارزیابی معمولاً به صورت هر شش ماه، سالیانه یا در پایان هر برنامه انجام می گیرد. ارزیابی قاعدتاً توسط سیاست گذار و در سطح ستادی انجام می شود و نتایج ارزیابی عمدتاً جهت تصمیم گیری و برنامه ریزی کلان مورد استفاده قرار می گیرد.